

Kundskaber. Skønt Udvalget som Helhed maa erkende, at det for Maskinlærens Vedkommende mulig vil give Eleven en noget klarere Forstaaelse af Maskinens Virke-maade og derved lette Studiet af Maskinens Teori, om han forinden Forberedelsen til den udvidede Eksamen har sejlet som tjenstgørende i Maskinen, formener man dog at turde hævde, at der paa den anden Side er meget betydelige Ulemper forbundne med for eet eller to Aar at standse Elevens teoretiske Uddannelse. Udvalget er derfor bleven enig om, at den nuværende Ordning uden Søfart ikke bør fraviges. Det maa jo nemlig erkendes, at det kun er paa et enkelt Omraade — praktisk Maskin-væsen —, at Maskinisten kan indhøste Erfaring ved som underordnet at bistaa ved Pasningen af Maskineriet, og det er derhos en Kendsgerning, at Forholdene om Bord oftest ikke egne sig for Læsning, hvortil endnu kommer, at de ved den første Eksamen erhvervede Kundskaber i Sprog, Matematik, Naturlære og den teoretiske Del af Maskin-læren ikke ville blive bedre fæstnede under Sejladsen. Snarere er der endog Grund til at tro, at mange Maskinister ved en saadan Fordring om Søfart maatte opgive at tage den anden Eksamen, fordi de vilde blive nødte til at begynde forfra paa Læs-ningen og ikke længere have Arbejde paa Værkstedet, hvor de vare ansatte under Læsningen til første Eksamen, og saaledes ikke kunne skaffe Dækning for de til den fortsatte Eksamenslæsning knyttede Udgifter. Da Maskinisten efter bestaaet Eksamen ifølge den nugældende Lov maa sejle 2 Aar som Medhjælper, inden der betros ham Ansvar som Maskinmester, skal Udvalget, alle Forhold tagne i Betragtning, derfor tilraade at den nuværende Ordning bibeholdes; men man skal dog udtale, Enighed herom kun er tilvejebragt paa den Betingelse, at det allerede i nærværende Betæn-king udtales som Udvalgets Anskuelse, at der i en ny Sønæringslov bør stilles For- dring om Forøgelse af den lovbefalede Værkstedstid fra 3 til 5 Aar, forinden der tilstedes vedkommende Bevis som Maskinmester.

Hvad der særlig fører Udvalget ind paa at udtale Ønsket om, at en For- øgelse af Værkstedstiden forlanges i en eventuel ny Sønæringslov, er Nødvendigheden af, at Skibsmaskinmesteren først og fremmest er en praktisk uddannet Mand, der ikke alene ved, hvorledes et Arbejde skal udføres, men ogsaa er i Stand til selv at udføre det. 3 Aars Arbejde paa en Fabrik er utilstrækkelig til at give den vordende Maskin- mester den Færdighed som Haandværker, der er nødvendig for under vanskelige og alt vorlige Forhold, hvor et Øjeblikks Tøven kan blive skæbnesvanger for Skibet, hurtigs- muligt at kunne tage Bestemmelse om, hvorledes der skal handles. Brud paa Maskin- dele, Aksler o. s. v. indtræffer ikke sjældent og i et saadant Tilfælde gælder det om, at Maskinmesteren er en saa øvet Haandværker, at han forstaaer at klare sig med de forhaandværende Midler. En saadan Øvelse kan ikke opnaas ved alene at fare til Søs. Det skal tilføjes, at den af Ministeriet under 6. November 1886 nedsatte Kom- mission til at fremsætte Forslag til Forandring i Sønæringsloven — hvilken Kommis- sions Betænkning dannede Grundlaget for de nugældende Sønærings- og Eksamenslove — udtaler sig i fuld Overenstemmelse med ovenstaaende Henstilling.

Med Hensyn til de i Lovens Afsnit 2 og 3: Eksamenskommissionen og Eks- amensordningen foreslaaede Bestemmelser, skal det fremhæves, at Udvalget foreslaar oprettet et nyt Embede under Benævnelsen: *Direktør for Maskinistundervisningen*, saaledes at denne Embedsmand som saadan tillige er Formand i Eksamenskommis- sionen. Den hidtil gældende Ordning, hvorefter dette Hverv i en Aarrække har været forbundet med Underdirektørembedet ved Orlogsværftets Maskinvæsen, var for- svarlig paa en Tid, da Maskinistundervisningen begyndte at vinde Betydning, men den bør formentlig ikke længere opretholdes efter den Udvikling, der nu er fore- gaaet paa dette Omraade. Til Oplysning om denne Udvikling aftrykkes som Bilag 2*) en Oversigt over Antallet af Eksaminander i Aarene 1898—1905; her skal anføres, at Antallet af indstillede Eksaminander i Eksaminerne for Maskinister og Antallet af Ansøgere om Understøttelser i de sidst forløbne 8 Aar har været:

*) Optrøkt som Underbilag 2.